

KL Sakala Malev austab oma endisi pealikke

Suure Reede pärastlõunal kogunes Sakala maleva staabiruumidesse pidulikes rõvis inimesi, et teoks teha tänu ja austuseavaldus maleva ennesõjaaegsetele pealikele, avada nende mälestustahvel, kus aukohal on 12 aastat malevat juhtinud kol-ltn Johannes Raudmäe, VR II/3 ja kelle 120. sünniaastapäev on just 22. aprillil 2011. Kohale olid tulnud taastatud KL Sakala Maleva pealikute kpt Mati Mumm, mjr Rein Kikas, mjr Mehis Born ja kol-ltn Anto Kergand, kes peagi suundub Afganistani meie lahinguüksuse ülemaks. Kohal olid ka maleva juhatuse esinädaja ja NKK Sakala Ringkonna daamid ning aukülastised.

Pidulik koosviibimine algas hünni laulmisega, mida toetas ka Viljandi meeskoori SAKALA kvartett. Pärast uue maleva-pealiku kpt Kalle Köhleri avasõnu esines pikema ülevaatega kol-ltn Raudmäe elust ja tegevusest Viljandi muuseumi direktor hr Jaak Pihlak, kes kinkis kpt Köhlerile ka Viljandi muuseumi aastaraamatu, milles on põhjalik ülevaade kol-ltn Raudmäest. Seejärel suunduti fuajeesse, kus varasema, Noorte Kõtkaste ja Kodutütarde organisatsiooni taasasutajate ja Sõprade Seltsi liikmete mälestusele pühendatud seinaplaadi kõrvale oli paigutatud veel suurem mälestustahvel KL Sakala Maleva ennesõjaaegsetele pealikele. Lisaks kol-ltn Raudmäele on sellel kol Eduard-Alfred Kubbo VR I/2, II/3, kol-ltn Karl-Eduard Preesi, kol-ltn August-Voldemar Schvartzi VR I/3, mjr Osvald August-Matthias Varrese, mjr

• Malevapealikud koos auliikmaga

Otto Oidermanni VR II/3, mjr Rudolf Becki ja mjr Rein Tarmaku nimed ja eludaatumid. Mälestustahvi avamise au oli KL Sakala Maleva vanimal auliikmel, hr August Puustel. Peale sümbolise rahvusvärvides lindi eemaldamist rääkis vanahärra, kellel sel aastal täitub juba 97 eluaastat, mõned seigad koh-

tumised kol-ltn Raudmäega ja ka ltn Alfons Rebasega. Maleva eelmine teavituspealik, vbl Priit Silla, aga andis ülevaate kol-ltn Raudmäe aegse n.õ. maleva teise numbri, kpt Jaan Põdra tegevusest malevas. Seejärel siirduti tagasi saali, kus meeskoori SAKALA kvartett, koorijuhi Liisi Toomsalu

juhendamisel esitas mitu laulu nii maailmas kui Eestis tuntud laulude paremikust. Vastne malevapealik andis üle tänukirja ja meene endisele maleva pealikule kpt Mati Mummile, kes käesoleva aasta alguses abistas malevat formeerimiskeskuse ja uute formeerimispunktide moodustamisega. Siis tuli aeg pisut keha kinnitada ja vabas õhkkonnas muljeid vahetada, mida sai teha meeldiva lõõtspillimuusika saatel, mida pakkus juba laiemaltki tuntud lõõtspillimängija Rein Pärtma, kes samuti on meeskoori SAKALA baritonirühma laulja.

Siinkohal on ehk sobilik meenutada ka seda, et Viljandi meeskoor sündis 1929. aastal nimelt KL Sakalamaa Maleva Kodu, Jakobsoni tänava ja Koidu tänava nurgal, mis on praegu Viljandi Muusikakooli hooneks ja kuhu kaks aastat tagasi meeskoor ka sellekohase mälestustahvi paigutas nurgataguse Koidu tänava poolsele küljele kuna Jakobsoni tänava poole on paigutatud mälestustahvel II Maailmasõja tuntuimale Eesti ohvitserile, kol Alfons Rebasele, kes aastail 1934-1939 oli KL Sakalamaa Maleva instruktorkol, tollal leitnandi auastmes. Ja veel ehk sedagi, et praegu laulab meeskooris SAKALA 6

• Jaak Pihlak

KL Sakala Maleva liiget, neist 2 on ohvitserid. Pidulik sündmus kestis pea kaks tundi ja tuli aeg siirduda taas tavatoimetuste juurde, millest tegijatel iial puudust ei tule. Tegujääd aga meenutama väärikas mälestustahvel. Ja tuntud mõte – kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta!

Läänemaal toimus viieteistkümnendat korda võistlus "Valge laev"

Kaitseliidu Lääne malev viis 2-3. aprillini Läänemaal Martna ja Kullamaa vallas läbi patrullvõistlust "Valge laev". Võistlus toimus kahel rajal. Roheline trass, mille pikkus on ligikaudu 20 km, oli mõeldud noortele ja naistele. 35 km pikk trass oli mõeldud eeskätt kokkuteenitud võistkondadele. Võistlejatel tuli arvestada vastutegevusega ning läbida kontrollpunktid, kus tuli täita erinevaid ülesandeid nagu vibu laskmine, meditsiin, kauguste määramine, luureülesanne, tule tegemine jne. Järgnevalt lugege muljeid võistlusest osavõtjalt.

Suurepäraselt veedetud aeg "Valgel laeval"

Oi-oi, kuhu ma end seekord seganud olen! Selline oli mu esimene mõte, kui sain oma küsimusele vastuseks, et õõseks me koju ei jõua, vaid olemes sellel ajal alab rajal ülesandeid täitmas. Eelnevalt olin andud Malvele lubaduse võistlusel "Valge laev 2011"

osalemiseks ilma selle kohta täpsemalt uurimata. Sõna tuleb ju pidada, vaatamata hirmutavale jutule öösel mööda metsa jooksmisest. Ma ei tea kuidas teistel, aga minul oli hinges kerge ärevus, kui laupäeval hommikul kella viie paiku Läänemaal teele asusime. Hea seltskonnaga sujus aga sõit kiiresti ja juba olimegi startiks valmistumas: varustuse kontroll, mõned poseerimised ajaloo tarbeks, kaart kätte ja rajale. Enne starti viiskasime nalja kergelt riides oleva Egle üle. Arvasime, et küllap külm ta juba raja alguses ära võtab. Kuid selgus, et tegemist oli meist tunduvalt kogenuma ja ettenägelikuma võistlejaga. Juba esimeses kontrollpunktis pidime hakkama ülearuseid riidekihte seljast maha ajama. Samal ajal oli aga Egle vaid parajalt soe. Seega, kogemus maksab. Võistluse algfaasis oli mu samm pik, astumine kiire ja meeleolu optimistlik. Mida kilomeeter edasi, seda raskemaks

olemine muutus. Tundus, et vormi asemel olen selga ajanud mingi jäiga skafandri, mis takistab iga liigutust. Lisaks oli kaasas relv ja muu varustus. Nii muutuski minu sammumine ikka tõntsimaks ja sammuke lühemaks. Jõudsime kuendasse kontrollpunkti. Ise ma lootsin, et küllap me varsti lõppu jõuame. Kuid oh häda! Selgus, et ees on ootamas veel neli kontrollpunkti ja seitseteist kilomeetrit. Appi! Ja kell oli juba 23.00 paiku. Meeleolu hakkas langema. Sada mõtet keerles peas: mis häda mul oli siia ronida, kas kodus ei märka olla, rohkem ennast sellise supi sisse ei sega...

Minu mõttelõnga katkestas meie teele ette jäänud oja. Kuna kaart näitas, et kurss on õige, pidime kuidagi selle veekogu ületama. Kõige osavam ja julgem veetõkke ületaja meie selts oli Ele. Ta näitas meile ette õige stiili ja kuna üle vee oli vaja pääseda, hakkasid

teised teda jäljendades üle vee liikuma. Mina arvasin küll, et ega ma kuivana sellest ojast üle ei pääse. Harjutasin ennast juba mõttega, et ülejäänud teekond tuleb mul märjama läbida. Kuid endalegi üllatuseks, võideldes hirmudega ja seades jalga jala ette, olingi äkki teisel kaldal. Hurraa, hurraa, hakkama sain! Kuid ega siis pikalt võidutseda ei lastud, sest vaenlane ei maga. Ei mäletagi enam, mitmendal kilomeetril see oli, kuid see oli minu raskeim hetk sellel võistlusel. Tundsin, et no kuidagi ei jaks enam. Hingata oli raske, jalad ei tahtnud kanda, piit tahtis vägisi eest kaduda ja minna oli veel tohutult palju. Ütesin siis tüdrukutele: „Kulge, mul on paganama raske hingata, ma ei jaks enam ja ma katkestan!“ Aga no kus sa sellega. Ei antud mulle seda võimalust. Ele rabas oma kätte minu automaadi, Malve lasi mul rakmerihmad lõdvemaks ja nii ma marssisingi „vapralt“ edasi. Ees ootavas kontroll-

• Võitlejad rajal

punktis sai minu ülesandeks oma hingamine korda saada. Ja kuna ma olin omandega ikka päris läbi, siis hakkuski ei suutnud ma viimastelki kontrollpunktides oma kaaslastele suurt abiks olla. Puhtsüdamlikud vabandused sellepärast oma kaaslaste ees. Aga vaatamata kõigile raskustele lõpetasime võistluse kõik koos ja see oli tõesti ülev tunne. Juba bussiga kodu poole loksudes avastasin end ootamatult mõttelt, et polnudki väga hull. Ja kui järgmine kord kutsutakse, siis miks mitte uuesti proovida. Vaatamata raskustele läbisime ettenähtud rajal umbes 50 kilomeetrit; käisime saunas,

kus vihtlesime ja võitsime leili 58 kraadises kuumuses ning pesime külma veega; sain tunda tõelist meeskonna tunnet ja saavutasime patrullvõistlusel viienda koha. Ja selleks kõigeks kulus ainult 17 tundi. Kas pole suurepäraselt veedetud aeg?

Lõpetuseks tahan südamest tänada oma tiimikaaslasi - Elet, Malvet ja Egle. Olite kõik mulle suureks toeks ja abiks sellel katsumusterohkel rajal. Igal sammul tundsin teie toetust. Ilma teie abita oleks minul see võistlus igatahes pooleli jäänud. Suur tänu teile tüdrukud!

Margit Rei

OMA MAA

Viljandi, mai 2011

Kas me teadsime seda?

Maailmas ja Euroopas on üsna palju mitmesuguseid organisatsioone ja tõenäoliselt enamikest neist me pole isegi midagi kuulnud. Küllap pole nad meile olulised ega vajalikud. Samas on ka neid, keda oleks ehk kasulik tunda ja teada. Arvan, et ma palju ei eksi, kui väidan, et enamuse meie lehe lugejatest pole kunagi midagi kuulnud sellisest Euroopa organisatsioonist, mille nimetuse lühend inglise keeles on EUEEP, ehk *European Union of Exiled and Expelled People*. Maakeeli ärastatult tähendab see Euroopa Pögenike ja Küüditatute (või ka evakueeritute) Liitu. See on esimene selline organisatsioon Euroopas, kes kuulutab, et kaitses demokraatlikult enam kui 15 miljoni eurooplase inimõigusi ja põhivabadusi seoses sündmustega, mis on seotud II Maailmasõjaga ja sellele järgnenud perioodiga. Organisatsiooni põhitegevuseks on tegeleda nende inimõiguste säätetega, mis on avaldatud ÜRO alamkomisjoni poolt kindlaksmääratud nn Pinheiro põhimõtetes: „**igal pögenikul (küüditatul) on õigus pöörduda tagasi koju ja saada oma varandus tagasi**“.

EUEEP näeb, et Euroopas on selles osas kümneid aastaid valitsenud **süüline vaikimine**, ehkki on loodud püsiv Euroopa inimõigusi valvav organisatsioon Euroopa Liidu valitsustasandil – **Euroopa Nõukogu**. EUEEP peab silmas, et pögenike ja küüditatute probleemid tuleb võtta prioriteetseks. ELi ja liikmesriikide valitsused peavad selle probleemi endile teadvustama, võtma töösse ja hakkama olukorda parandama. Sellega peab EL tagama kõigile oma kodanikele ühetaolised inimõigused ja õiguse väärikale elule, mida EL ja sellesse liitunud riigid on lubanud ja kinnitanud. EUEEP tegevuse põhimõtted töötati välja 2007. a märtsikuu Itaalias, umbes paarikümnet represseeritud organisatsiooni esindanud 100 esindajaga koosolekul. Seal võeti vastu ka nn Trieste deklaratsioon, mille alusel eri maade organisatsioonid määratlevad oma tegevuse põhimõtted. EUEEP ametlik moodustamine toimus 01. detsembril 2007 Triestes. Praegu tegutsevad selles Austria, Küprose, Soome, Saksamaa, Ungari, Suur-Britannia, Itaalia ja Ukraina rahvuslike organisatsioonide esindajad. Leedu, Eesti ja Poola organisatsioonide esindajad on kutsunud liitumisläbirääkimistele. Liidu tegevust juhib peasekretär Massimiliano Lacota, kes asubki Triestes ja Liidu ametlikud keeled on itaalia, saksa ja inglise keeled.

Millest siis räägib Trieste deklaratsioon? Selle tekst vabas (mitteametlikus) tõlkes on järgmine:

- Kõik meie, väljasaadetud, (sõja-) pögenikud ja küüditatud Euroopa rahvad ja rühmused, pidades silmas ka riigisisese vägivalla tagajärjel toimepandud ümberpaigutusi, kutsume üles neid riike ja institutsioone, kes kannavad vastutust Euroopas, saavutama järgmisi eesmärgi:
1. Tunnistama, et väljasaatmised, pögenemine sündimised ja küüditamised, kaasaarvatud riigisiseseid sundümberpaigutused, on ebaseaduslikud ja tagama väljasaadetutele, pögenikele ja küüditatutele õiguse tagasipöördumiseks.
 2. Nõustama selliste põhimõtete ja looma sellised rahvusvahelisele õigusele ja inimõigustele põhinevad tingimused, et need kaitsesid, hoiaksid, tagaksid ja parimal võimalikul viisil ennistaksid pögenike, väljasaadetute ja küüditatute õigusi ja huve.
 3. Kehtestama rahvuslikul omanditagastamise seadused või muutama need rahvusvahelise õiguse nõuete kohaselt, et ohvrid, nende omaksed ja pärijad saaksid õiglase hüvituse või toimuks algsete õiguste ja tingimuste ennistamine.
 4. Suurendama teadlikkust nende sündmuste ajaloolise tõde kohta, mis puudutavad väljasaatmist, pagulusse mineku, küüditamist ja sisesel ja välisel konfliktide kõigil EL liikmesriikide ühiskondlikel tasanditel ning eriti Euroopa noorsoo hulgas.
 5. Alustama koostööd nii väljasaadetutega, pögenikega ja küüditatutega samuti kui väljasaatmist, pagulusse mineku, pögenemise, küüditamiste ja sise- või väliskonfliktide ohvrite ühendustega.
 6. Võtma tarvitusele kõik vajalikud positiivsed meetmed, et asjaomaste isikute suhtes toimepandud kuritegude veel esinev eitamine või nende tagajärgede halvustamine hukka mõistetakse ja toetatakse ohvrite austust ja väärikust
 7. Kehtestama Euroopa Liiduga sõlmitava lepinguga ametlik mälestuspäev miljonitele viimase saja aasta jooksul väljasaadetutele, pögenikele ja küüditatutele, kaasa arvatud riikide sisesel toimepandud sundümberpaigutused, kellell on rõõvitud esiasadelt päritud kodupaik Euroopas, eesmärgiga tuletada tulevatele sugupõlvetele meelde sõja ja relvakonfliktide koledusi.

Meie, Euroopa väljasaadetud, pögenenud ja küüditatud rahvad ja rühmused, kes Trieste linna kogunenud täieõiguslike esindajate kaudu oleme nõustunud selle deklaratsiooniga täna, 31.03.2007. a, kutsume kõiki, kelle õigusi on rikutud samal moel, toetama meie pingutusi Euroopas ja pidama seda deklaratsiooni oma sihiks ja ühiseks eesmärgiks.

R.K.

Väledad jänesed olid taas võistlushoos

FOTO: V. Jaska

• Antavat ülesannet kuulatakse tähelepanelikult

FOTO: V. Jaska

• Veekogu forsseerimas

võtta," selgitasid hakkamist täis noored.

Seljakotid seljas sammusid „Skorpionid“ nagu kõik teisedki võistlejad maastikul, forsseerisid Emajõe, ületasid takistusriba, lahendasid meditsiiniülesandeid jne. Koos saatja, kaitseliitlase Villu Virnasega, jälgiti kaardi ja kompassi abil, et võistlejad ei kõneldaks kalduks. Sest kokkuvõttes määrab võistluse tulemus nii kontrollpunktides ootavate ülesannete lahendamise nutiku, kui matkaraaja läbimise kiirus.

Õpetuslikult oli väga oluline, et võistlejad ei kõneldaks trassil kinnisilmi, vaid püüdsid oma silmaga haarata kõike, mis ümberingi põnevat näha oli. Ja kui väiksemad võistlejad ei osanud mõnele loodusnähtusele seletust leida, siis nendega kaasas olnud saatjad selgitasid. Nii vaadeldi metsa ääres tegutsema hakanud sipelgaid, imetleti kõrgel pesas uudistavat kurepaari, saadeti pilguga soojalt maalt saabuvat haneparve jne.

Emajõe ületamise juures abiks olnud kaitseliitlane Erik Hajetski ütles, et lastele sellisel moel paadiga sõitmine meeldib. „Nende jaoks on see uudne ja huvitav. Meie ülesanne on neid juhendada ja jälgida. Kuid midagi võimatut siin ei ole. Ja karta ka mitte. Oleme püüdnud tagada maksimaalse ohutuse“, selgitas Hajetski.

„Hästi põnev sõit oli“, ütlesid Lüllemäe põhikooli tüdrukud rändudes. Esimesena saabus rajalt Sakala maleva Karksi-Nuia rüha võistkond koosseisus Janno Ligur, Sander Karbus, Reet Kampus ja Kady Mäesalu.

II koht – Kolga Reimo Jõesalu, Rainis Jõesalu, Kevin Valkusmann, Erki Allik;

Nende jaoks oli olnud kõige ägedam takistusraja läbimine. Karksi-Nuia rüha juhendaja noorkotkaste-kodutütare rühmajuht Meelis Eelmaa ütles, et rühm, mis loodi 2008. aasta kevadel, kuulub Sakala maleva alla. „Sakala malevas taolist võistlust ei ole seni korraldatud. On küll Laidoneri retri pikikusega orienteeruvalt 25 kilomeetrit, kus osalesid nii kaitseliitlaste kui noored. Aga nüüd muutub see ka kodutütare ja noorkotkaste võistluseks, mis kätkeb endas võistlusülesandeid ja rännakut. Võistlusel osalevad ka meie koostööpartnerid Lätimaalt,“ selgitas Meelis Eelmaa.

Tulemused

Noorem vanuseaste

I koht – „Liblikad“ Älis Maran, Anheelika Saar, Kristiina Saag, Helena Tammi, täisealine kaaslane Reeno Sööt;

II koht – „Nimetud“ Heino Vaidits, Ätli Altoaar, Marianne Hannus, Stella-Natly Trahv, täisealine kaaslane Germa Kalvet;

III koht – „Skorpionid“ Kris Lüss, Joosep Hiob, Jasper Mannas, Rain Leini, täisealine kaaslane Villu Virnas.

Keskmine vanuseaste

I koht – Karksi – Nuia Janno Ligur, Reet Kampus, Sander Karbus, Kady Mäesalu;

II koht – Kolga Reimo Jõesalu, Rainis Jõesalu, Kevin Valkusmann, Erki Allik;

III koht – „Talukarud“ Laura Parts, Kaili Siimann, Anette-Johanna Park, Anastasja Veretennik.

Vanem vanuseaste

I koht – „Brünetid“ Liis Hulko, Kätlin Kupits, Kaarel Treimann, Raivo Viitak;

II koht – Paldiski II Georg Veskoja, Ayrton Ardon, Henry Veskoja, Sander Lind;

III koht – „Eluvaesed“ Vallo Virnas, Oliver Koroljov, Tamar Kaljuste, Mairo Karja.

SBK

I koht – „Iluklipkonnad“ Kristi Loit, Rauno Loit, Jaanus Nurmsalu, Ollari Raamat;

II koht – „Triinu Tiim“ Trini Sirol, Mardo Liiv, Mihkel Rahu, Gregor Turgan;

III koht – Otepää Timo Teder, Ivar Kornilov, Tanel Keskoja, Magnus Keskoja.

Kommentaari: Robin Alosaar, „Väle Jänese 2011“ võistlusmatkal osalenud Tagula poiss – „Olen kümne aastane. Esimest korda „Väle Jänese“ võistlusmatkal. Väga tore on. Mulle meeldivad eriti kontrollpunktidesse kavandatud tegevused. Ka värskes õhus kõndimine on põnev. Raske ja väsitav küll ei ole. Inimesed on siin ka sõbralikud ja abivalmis. Järgmistel kordadel tulen ka kindlasti võistlema“.

Vello Jaska
Valgamaa maleva
teavituspealik

Sõduriproov 2011

23-24. aprillil toimus KL Sakala Malevas järjekordne sõjalis-sportlik võistlus „Sõduriproov 2011“. Selle aastane võistlus kandis järjekorranumbrit 12, kuna sõduriproovi on malevas korraldatud juba alates 1999. aastast. Võistluskohtasid oli 20le lahingupaarile, kuid registreerus vaid 14 lahingupaari. Võistluspäeval saabus starti 13 lahingupaari kuna ühe lahingupaari üks liige haigestus vahetult enne võistluspäeva. Sel aastal oli esmakordselt kehtestatud nn „stardimaks“ mis tuli võistlejatel registreerimisel tasuda ja võistluspäeval stardis tagastati. Selle maksu suurus oli 5 eurot võistleja kohta ja eesmärgiks oli, et ei tehtaks uisapäisa registreerimist ja võistluspäeval ka kergekäelist loobumist. Võistlus avati 23. aprillil kell 8.00 maleva staabi riviplatsil, kus seletati üle võistluse reeglid ja muud olulised asjad mida võistlejad pidid teadma. Võistluse avamise järel siirduti stardipaika mis asus Tääksi kruusakarjääris. Stardis viidi läbi varustuse kontroll, tagastati „stardimaks“ ja võistlejad võisid siirduda võistlusrajale. Võistlusrajal oli 7 kontrollpunkti, kus tuli sooritada erinevaid ülesandeid, nii militaarseid kui ka lihtsalt osavust ja täpsust nõudvaid ülesandeid. Enamuses kontrollpunktides oli kaks ülesannet, välja arvatud köierajal ja sidepunktis. Raja pikkus oli

• Võitjate lahingupaar

linnulenult 33,5 km ja selle läbimiseks oli võistlejatel aega 24 tundi. Kuna igas kontrollpunktis oli oht koguda karistuspunkte ja samuti oli rajal vastutegevus, kes jahtis võistlejate „elutalonge“, siis reaalselt oli võistlejatel raja läbimiseks aega ca 16-18 tundi kuna võistlejate tegelikule lõpuajale liideti rajal kogutud karistuspunktide ajaliselt juurde ja koguaja summa ei tohtinud ületada 24 tundi. Üks karistuspunkt oli võrdne ühe minutiga. Sellel aastal oli ilm võistlejatesõbralik ja valgel ajal katkestamisi ette ei tulnud. Kuna võistlustrass

kulges Tääksi karjäärist, piki Parika raba serva Võrtsjärve kaldale Valma külasse, siis talvel sadanud paks lumi, mis oli jõudnud küll kenasti ära sulada, oli muutunud metsaalused vesiseks ja raskesti läbitavaks. See tingis ka selle, et pimeduse saabudes, kui oli läbitud rohkem kui pool võistlusdistsantsi, hakkasid lahingupaarid katkestama. Põhiliseks murdepunktiks olid 4. ja 5. kontrollpunkt. Vastutegevus ei andnud samuti võistlejatele armu kuna päevane nn. vastaseüksus vahetas ennast õhtul välja ja õo saabudes olid värsked mehed taas

valmis võistlejaid kimbutama. Esimene lahingupaar lõpetas võistluse 24. aprillil kella ühe paiku. Järgnevad 4 lahingupaari saabusid finišisse kella 5 ja 8 vahel. Kokku lõpetas võistluse 5 lahingupaari, kellest kolm kvalifitseerus ja kaks lahingupaari ei mahtunud etteantud aja sisse. Esikoha saavutas maleva enda lahingupaar koosseisus Lauri Topolev ja Anna-Maria Kaseoja. Teise koha võitis küllalivõistkond Scoutspataljonist ja kolmandaks tuli taas kodumaleva võistkond. Eelnevatel aastatel on võistlusest osa võtnud ka KL Sakala Maleva

• Kaitseliitlane Bakhoff tõket ületamas

koostööpartnerid Lätist, kuid sel aastal jäid nad paraku tulemata. Kuna võistlus oli üpris raske ja teadmisi-oskusi nõudev, siis aasta-aastalt jääb nn. mütsiga lööjaid aina vähemaks ja need kes sellest ettevõtmisest tahavad osa võtta, teevad selle nimel ka usinasti trenni. Võitjaid autasustatakse 23. juunil Viljandis toimival maakaitsepäeval, kus esivõistkond saab rändkarrika, diplomid ja meened ja 2. ja 3. koht meened ja diplomid. Kõik kes on läbinud võistluse ja kvalifitseerunud saavad ka „Sõduriproovi“ rinnamärgi. Kokkuvõtteks võib öelda, et kõik üritusel osalenud jäid sellega rahule ja pretensioone ei esitatud. Samuti kohtasime mõistvat suntuimtrassi piirkonnas elavate elanike poolt. Lõpetuseks tahan tänada kõiki võistlejaid osavõtu

eest; vastutegutsejaid, kellela poleks võistlusel „õiget maitset“ ja kõiki kohtunikke kontrollpunktides ning võistluse korraldamist toetanud personali. Kohtumiseni „Sõduriproovil 2012“ juba vähem kui aasta pärast.

Lauri Näik
Lpn
Sakala Maleva
nooremstruktor
võistluse „Sõduriproov
2011“ peakorraldaja

Toimetaja kommentaar:
Üks võitjatest, Anna-Maria Kaseoja on Viljandi Maagümnaasiumi abiturient ja õppis 10. klassis valikainena edukalt „Riigikaitse aluseid“, sellest võib-olla tema huvi Kaitsealiidu tegevuse vastu ja on võimalik, et temast saab tulevikus Eesti Kaitseväge silmapaiste naisohvitser, sest eeldusi tal selleks on.

Üleelamisinstruktorite täiendõpe

• Sepistajate laager

29-30. aprillil toimus Kollassaare rabas ellujäämisinstruktorite täiendõpe. Õppeteemaks oli välisepiste valmistamine looduses käepärase vahenditega. 29. aprilli õhtul, alates kella 18st toimus kogunemine ja laagri püstitamine. Nagu on tavaks, siis esimeseks asjaks oli lõkke valmistamine ja süütamine ning alles peale seda võeti ette muud toimetused. Õhtuks kogunes laagrisse ca 15 inimest, kes ennast mõnusalt ümber lõkke sättisid ja lahkelts oma töödets ja tegemistest pajasid. Õo saabumise ajaks oli valmis saanud ka onnisau, mille küllastamine

toimus omal soovil ja täiesti tasuta. Õhtul räägiti läbi ka järgmise päeva tegevusplaan ning tehti vajalikud ettevalmistused. 30. aprilli hommikul peale virgutavat hommikukohvi ja kergest einet asuti asja kallale. Esmalt tuli ehitada lõkkeasemed, kus hiljem rauda punaseks ajada, sest sepaääse metsast najalt juba ei leia. Kogu tegevust juhendas hr Tõnisson kes oli selle õppe peakoolitaja. Kui sobivad tuleasemed olid valminud, siis järgnes kõva kütmine, et tekiks vajalik sõehulk. Kuna koolitaja oli õppevahenditena suuremas koguses vanarauda kaasa toonud, siis iga õppija

sai vastavalt oma maitsele sobiva raudtüki välja valida, millest siis edaspidi midagi vajaliku valmistada. Teemaks oli nugade sepiastamine ja lõpptulemusena see ka kõigil õnnestus, kes küll pidi vähem, kes rohkem vaeva nägema. Igatahes oli see üks tegus ja meeleolukas päev. Sügiseks plaanitakse sepiastustõpet ka sisetingimustes ja ehtsatel sepaääsidel. Sädet silma ja tegusat kevade jätku kõigile asjaosalistele.

Lauri Näik
Lpn
Sakala Maleva
nooremstruktor

Talgupäeval siluti Helme koduloomuuseumi õuel metssigade songerdusi

Helme koduloomuuseumi juures korraldatud talgutele tuli laupäeval, 7. mail, 35 inimest. Muuseumi direktor Valel Elerand, varahoidja Hilma Karu ja vabatahtlik abiline Eldur Karu leidsid rakendust kõikidele. Talgutöödel olid abiks ka Kaitsealiidu Valgamaa maleva liikmed Riho Karu ning Juhan Liiv. Mõõdunud sügisel songis metsseakari muuseumi esise muruplatsi segamini. Otsisid tammeterusid. Väljaku taastamiseks laskime kolm autokoormat mulda tuua. Nüüd ajasime talgulistega selle laiali, külvasime uue muraseemne sisse ja silusime tasaseks,“ selgitas Hilma Karu.

Tema sõnul riisuti veel muuseumi ümbruses lehti, kanti kokku ja põletati oksid ning pesti puhtaks muuseumi hooned. Tööriistad ja vajalikud abivahendid tõi Tõrva Gümnaasiumist kohale ja Viis pärast tööpäeva tagasi kaitsealiitlane Riho Karu. Talgute korraldamise traditsiooni Helme koduloomuuseumi juures algatasid Helina Raal, Murel Merivee ja Katre Karu. Nemand on võtnud oma õlgadele ka muuseumi kodulehe tegemise. „Ega me talgupäeval tööd rassisides vaimugi unarusse jätnud. Tõrva Gümnaasiumi noorgiid Helme Maarja kiriku kellamehe Herman Meltsase

lapselapselaps Maarit Meltsas rääkis legende Tõrvast ja Helmest ning kellalööja teine lapselaps Arvu Meltsas mängis akordionil talgumuusikat,“ ütles Karu. Kaitsealiidu Valgamaa maleva Naiskodukaitses Tõrva jaoskonna liikmed Mahta Palumets, Kristine Lillis ning Asta Tsirp keetsid aga talgusuppi. Talgupäevaks valis lehekuu välja ilusa ilma. Tänu sellele laabusid tööd Helme koduloomuuseumi juures edukalt. Kõik kavandatu sai teoks.

Vello Jaska
Valgamaa Maleva
teabepealik

FOTO: V. Jaska

• Helme koduloomuuseumi juures toimunud talgupäeval osalesid ka Kaitsealiidu Valgamaa maleva kaitsealiitlased ja naiskodukaitsjad

